

6. Akce valutní týká se umoření zbývajících 112 milionů státovek a jich záměny novými cennými známkami.

Svedení je zvláštním druhem návodu k činu trestnému a je přitěžující okolností při vyměření trestu za spoluvinu návodem založenou, zejména byly-li svedeny osoby mladé, nezkušené, dosud zachovalé (§§ 44 lit. *d* a 263 lit. *f* o. z. tr., § 112 lit. *c* voj. tr. z.). Svedení k těmto činům, jež o sobě nejsou bezprávními, nýbrž jen nemravnými, je zvláštním činem trestním, a sice:

1. Svedení osoby, jež byla výslovně nebo mlčky svůdci svěřena za účelem dohledu neb vyučování, k páchání nebo snášení smilného jednání, je zločinem, jenž se tresce těžkým žalářem od 1 do 5 roků (§§ 132, III. a 133 o. z. tr., §§ 411, III a 412 voj. tr. z.).

2. Svedení osoby pohlavně zachovalé ke smilstvu následkem kuplířství, byť i o sobě netrestného, je zločinem, jenž se tresce těžkým žalářem od 1 do 5 let (§§ 132-IV, 133 o. z. tr. a §§ 411-IV, 412 voj. z. tr.).

3. Svedení nezletilého syna neb nezletilého příbuzného v domě žijícího ke smilstvu ženštinou v domě žijící je přestupkem, jenž trestá se tuhým vězením od 1 do 3 měsíců. Přestupek ten stíhá se však jen k žalobě rodičů, příbuzných nebo poručníka (§§ 505 o. z. tr., 778 voj. tr. z.).

4. Svedení a zneuctění osoby pod přípovědí manželství, jež nebyla splněna, tresce se co přestupek tuhým vězením od 1 do 3 měsíců (§ 506 o. z. tr., § 779 voj. z. tr.).

5. Svedení mladistvých osob ku smilstvu ženštinami, jež provozují tělem svým smilnou živnost, netrestá více úřad bezpečnostní, nýbrž tresce se co přestupek tuhým vězením od 1 do 6 měsíců (§ 5 č. 5 z. ze dne 24. května 1885 č. 89 ř. ř. z. a § 783 voj. z. tr.).

Svépomoc.

I. Pojem a dějinný vývoj.

Svépomoc vůbec jest svémocné uplatnění skutečných nebo domnělých nároků právních, nešetříc státní autority. Moderní právní stát spočívá na negaci svépomoci a na vzájemném a všeobecném přesvědčení, že k iniciativě a úřednímu jednání jest povolán příslušný úřad, je-li porušen některý obor právní. Jest tudíž každý příslušník státu, co se týče třetím způsobeného porušení jeho práva, k tomu poukázán, aby ochrany u příslušného úřadu vyhledával. Chrání-li sebe sám, přestává tím uznávati státní moc a právní pomoc ve státě, a zapomíná, že donucovací moc nepřísluší jemu, nýbrž státu a že jen tehdy, podrobí-li se všickni jedné vůli, možný jest bezpečný právní stav, jak pro všechny, tak i pro každého jednotlivce. Svépomoc tresce se tudíž v každém právním státě, ježto by jinak povstala zhoubná válka všech proti všem, čemuž musí zákonodárství energicky zabrániti, jelikož zákon a právo nutno vykonávati jediné orgány k tomu povolanými. Již v římském právu byla svépomoc zakázána a dekret císaře Marka Aurelia (*decretum divi Marci*) nařizoval, že každý, kdo obchází se soudcovskou pomocí, domáhá se svého právního nároku násilně a svémocně, má tohoto právního nároku, je-li odůvodněn, pozbyti, je-li neodůvodněn, má dvojnásobné odškodnění poskytnouti. Ačkoli říšské zákony německé rovněž trestaly svépomoc, užívalo se jí přece po celý středověk v rozbojích šlechty a měst. Ve skutečnosti byly i zakládány dokonce jednoty a spolky za účelem důraznějšího provádění svépomoci, čehož nebylo se lze uvarovati, ježto nebylo spořádaného soudnictví. Ba i po vyhlášení věčného míru zemského a po dosazení říšského komorního soudu (r. 1495)